

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ACELE

Sayı : E-72079556-610-22000549
Konu : Soru Önergeleri (7/36973, 7/37150)

7/36973 6K 58
7/37150 6K 61

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 05.12.2025 tarihli ve 1752363 sayılı yazınız.
b) 09.12.2025 tarihli ve 1754503 sayılı yazınız.

İlgi yazılar ekinde alınan Şırnak Milletvekili Sayın Nevroz UYSAL ASLAN tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/36973 ve 7/37150 Esas Numaralı soru önergelerine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazılarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek:

- 1 - 7/36973 Cevap Metni (2 Sayfa)
- 2 - 7/37150 Cevap Metni (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 6601367B-3ED9-4309-99C7-D0C0E420EB7B

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA

KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için:Samiye BULUN
Çocuk Gelişimcisi
Telefon No:(312) 705 58 09

Şırnak Milletvekili Sayın **Nevroz UYSAL ASLAN**'a Ait 7/37150 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımız çocuklarımızın korunmasını, haklarının ve esenliklerinin güvence altına alınmasını amaçlamakta, tüm risklere karşı bilinçli ve duyarlı nesiller yetiştirmek üzere koruyucu, önleyici ve destekleyici çalışmaları çocuğun üstün yararı ilkesi çerçevesinde yürütmektedir.

Bakanlığımız koordinesinde çocuk haklarının etkin bir şekilde uygulanması ve koordinasyonunun sağlanması için “2023-2028 Türkiye Çocuk Hakları Strateji Belgesi ve Eylem Planı” hazırlanmış ve 2023 yılı Nisan ayında yürürlüğe konulmuştur. Belge doğrultusunda çocuk işçiliğine ilişkin somut stratejik amaç, hedef ve eylemler düzenlenmiştir.

Ülkemizde bugüne kadar yürütülen çocuk işçiliğini önlemeye yönelik çalışmalar ile uyumlu olarak, 138 ve 182 sayılı ILO Sözleşmelerinin uygulanmasını da içeren, çocuk işçiliğinin önlenmesine yönelik olmak üzere “Çocuk İşçiliği ile Mücadele Ulusal Programı” oluşturulmuştur. Program dahilinde, çocuk hakları konusundaki farkındalığın artırılması için Bakanlığımızca koordine edilen İl Çocuk Hakları Komitelerinde çocuk işçiliği ile mücadele konusunun özel olarak ele alınması faaliyeti yer almaktadır. Bu doğrultuda, 81 ilimizde oluşturulan Çocuk Hakları İl Komiteleri tarafından her yıl 12 Haziran Çocuk İşçiliği ile Mücadele günü kapsamında farkındalığı artırıcı faaliyetler yürütülmektedir.

Ayrıca EU IPA II kapsamında Bakanlığımız ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının ortak yararlanıcısı olduğu “Türkiye’de Çocuk Haklarının Desteklenmesi Projesi” uygulamaya konmuştur. Projenin amaçlarından biri de çocuk işçiliğinin takibi ve önlenmesine yönelik Bakanlık kapasitesinin artırılarak çocuk işçiliğinin önlenmesidir. Projenin “Bileşen 3: Çocuk İşçiliğinin Önlenmesi” kapsamında Türkiye genelinde 81 ilde görev yapan “Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Hizmet Birimleri” için sekiz modülden oluşan bir hizmet içi eğitim programı geliştirilmiştir. Ardından 30 meslek elemanına eğitici eğitimi verilmiş ve 12 ilde 120 personele yaygınlaştırma uygulaması yapılmıştır. Çocuk işçiliğinin izlenmesi konusunda Ulusal Çalışma Grubu oluşturulmuş ve ilgili tüm paydaşların katkı ve katılımları ile çocuk işçiliğinin tarım, sanayi ve sokak koşulları ayaklarının tümünü kapsayan ve e-metip uygulamalarını genişleten bir izleme sistemi model önerisi geliştirilmiştir.

Ayrıca, 2021 yılında “22 İlde kırsal bölgelerde çocuklar için koruyucu ve önleyici hizmetler hakkında bilgilendirme yapılması ve ihtiyaçların belirlenmesi” ne yönelik bir çalışma başlatılmıştır. Çalışmada ekipler tarafından ziyaret edilen köylerde aileler ve çocukların yanı sıra muhtarlar, okul idarecileri, belediye görevlileri ve imamlarla da görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Bu çalışma büyükşehirler dışındaki 51 ilde yaygınlaştırılmıştır.

Ek olarak Bakanlığımızca her ilde *Çocuklar Güvende Ekipleri* oluşturulmuş ve ekipler aracılığıyla risk altındaki çocuklara yönelik tespit, yönlendirme ve izleme faaliyetleri gerçekleştirilmektedir.

Ayrıca *Çocuklar Güvende Ekipleri*; çocuk işçiliği ile mücadelede öncü ve koordinatör kurum olan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından Bakanlığımıza bildiri yapılan çocuklara yönelik hızlı bir şekilde eğitim, sosyal hizmet, sosyal yardım ve her türlü rehberlik hizmetlerinin verilebilmesi amacıyla da faaliyet göstermektedir.

Ekipler tarafından alan taramaları, çocuklarla mesleki çalışmalar, hane ziyaretleri, ailelere yönelik rehberlik faaliyetleri, eğitim kurumları ziyaretleri gerçekleştirilmektedir. Yapılan alan

taramaları neticesinde çocuk ve ailenin uygun sosyal hizmet modeline veya destek ve yardımlara yönlendirilmesi sağlanmaktadır. Ayrıca çocuğun ailesine rehberlik hizmeti verilmekte, gerekli görüldüğü takdirde aile hakkında adli işlem başlatılabilmekte, gerek görülmesi halinde çocuk kurum bakımına alınabilmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 17, 29 ve 30 uncu maddeleri hükümlerini T.C. Anayasası ve 24 Temmuz 1923 tarihli Lozan Anlaşması hükümlerine ve ruhuna uygun olarak yorumlama hakkını saklı tutmaktadır. Bakanlığımızın bu ihtirazı kayıtlı kaldırılması konusunda bir çalışması ya da planlaması bulunmamaktadır.

Bakanlığımıza bağlı kuruluşlarda meydana geldiği veya kuruluşlarımızda korunma ve bakım altında bulunan çocuklara yönelik gerçekleştiği iddia edilen konusu suç teşkil eden tüm vakalara ivedilikle müdahale edilmekte, gecikmeksizin kolluk birimlerine ve adli makamlara bildirilmekte ayrıca idari işlem başlatılmaktadır. Olay yakından takip edilmekte ve davaya müdahil olunmaktadır.

Çocuk bakım kuruluşlarında Bakanlık tarafından belirlenen sayı ve unvanlarda personel istihdam edilmekte olup ihtisas alanlarına göre istihdam edilen personelin niceliği, niteliği, görevleri, yetkileri ve sorumlulukları, Bakanlığımızca Çocuk Koruma Hizmetleri Planlama ve Çocuk Bakım Kuruluşlarının Çalışma Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 18 inci maddesi kapsamında belirlenmektedir.

2023-2028 Türkiye Çocuk Hakları Strateji Belgesi ve Eylem Planında yer alan *Stratejik Hedef 2.3.6. Sosyal Hizmet İşgücü Alanının Güçlendirilmesi* başlığının altına “Çocuklara yönelik hizmet sunan kurum çalışanlarının çocuğa yönelik riskli durumları fark etme ve yönlendirme becerilerinin geliştirilmesi” faaliyeti eklenmiştir. Mesleki becerileri geliştirmeye yönelik çalışmalar sürekli olarak devam etmektedir.

Çocuk alanında hizmet veren tüm personelin hizmet kapasitesini artırarak çocuklara yönelik psikososyal destek programına katkı vermesini sağlamak amacıyla farklı eğitim programları hazırlanmış ve uygulanmaktadır. Anka Temel Personel Eğitim Modülleri kurum bakım hizmetlerinde görev alan personele yönelik geliştirilmiştir. Bahse konu eğitim modülünde; *ilişkileri başlatma ve sürdürme, çocuklara yaklaşım ve iletişim kurmak, çocukların gelişimlerini desteklemek, olumlu davranış kazandırmak, hijyen ve temizlik kuralları, riskli davranışlar, kriz ve krize müdahale, sınırlar ve sorumluluklar, birlikte iş yapmak ve ekip olmak* gibi konular yer almaktadır. Öte yandan; Anka Temel Personel Eğitim Modüllerinin günümüz çocuk profiline uyarlanması amacıyla revizyonu ve ihtiyaca göre yeni modüllerin eklenerek eğitimlerinin yapılması için de çalışmalar da nihayete ermek üzeredir.

Bakanlığımıza bağlı çocuk bakım kuruluşları ilgili mevzuat doğrultusunda Bakanlığımız Rehberlik ve Teftiş Başkanlığınca genel denetime tabi tutulmaktadır. Ayrıca kurum ve kuruluşların sundukları hizmetlerin aksayıp aksamadığının tespitine yönelik kısa süreli ve habersiz olarak özel denetimler de yapılabilmektedir.

Bununla birlikte, Bakanlığımız Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü uzman ekipleri tarafından saha izleme ve değerlendirme çalışmaları kapsamında çocuklara yönelik tüm hizmet birimleri ile kuruluşlarımız yerinde rehberlik ve izleme amaçlı olarak ziyaret edilmektedir.

Ayrıca İç Denetim Birimi Başkanlığınca kurum bakımı hizmetlerine ilişkin konular da denetime konu olmaktadır. Bununla birlikte Meclis Komisyonlarının denetimleri, KDK ve TİHEK Denetimleri, Uluslararası Kuruluşların Proje Denetimleri diğer denetim usulleri arasında sayılabilmektedir.

Ülkemize giriş yapan refakatsiz çocukların risk altında olduğunun tespit edilmesi ve ülkemizde bulunan yabancı uyruklu çocukların korunmaya ihtiyacı bulunması halinde 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu kapsamında koruyucu ve destekleyici tedbirler uygulanmaktadır.

Korunma ve bakım altına alınan yabancı uyruklu çocukların da öncelikle aile odaklı hizmetlerden yararlandırılması hedeflenmektedir. Bunun mümkün olmadığı hallerde yaş ve cinsiyet durumuna göre ev tipi bakım kuruluşları olan çocuk evi ve çocuk evleri sitesi ile refakatsiz çocuk alanında ihtisaslaştırılmış çocuk evleri sitelerinde bakım altına alınmaktadır.

Koruma ve bakım altında bulunan çocuklardan göç sürecinde veya göç sonrasında ailesinden ayrı düşmüş çocukların aile bütünlüğünün sağlanması amacıyla ailelerinin takibi ve aile birleştirilmesine yönelik çalışmalar ilgili kurumlarla iş birliği içerisinde yapılmaktadır.

Soru önergesinde yer alan diğer konular, diğer Bakanlıkların görev ve yetki alanına girdiğinden Bakanlığımızca değerlendirilememiştir.